

Jürgen Ligi
Rahandusministeerium
info@rahandusministeerium.ee

Meie 08.10.2024 nr 1.1-8/2546-1

Tähelepanekud julgeolekumaksu seaduse eelnõu kohta

Lugupeetud Jürgen Ligi

Vabariigi Valitsus kiitis 25. septembri 2024 a. istungil heaks julgeolekumaksu seaduse eelnõu, millele ei olnud võimalik teha tavapärast kooskõlastusringi. Olles nüüd tutvunud julgeolekumaksu seaduse eelnõuga, pean oluliseks välja tuua järgmised esmased tähelepanekud.

Rahandusministeeriumi lisatud selgituse kohaselt eeldab füüsiliste isikute maksustamise osa eelnõus Sotsiaalkindlustusametis (SKA) IT-arendusi. Eelnõu rakendamisega kaasnevad SKA-le suuremahulised infosüsteemide arenduskulud ja seda tunduvat laiemas mahus kui eelnõus on toodud. Täpsemalt on meile arusaadavalt julgeolekumaks tugevalt seotud tulumaksuga maksustamise põhimõtetega, kuid SKA teenuste vaates on tulumaksuga maksustatavaid hüvitisi oluliselt rohkem kui vaid pensionid, nt ka vanemahüvitis ja kahjuhüvitis. Eelnõu puudutab lisaks ka Tervisekassa ja Töötukassa makstavaid tulumaksuga maksustatavaid hüvitisi, mille mõju samuti hindamist vajab.

Esmase info kohaselt saan öelda, et eelnõus kirjeldatu rakendamine tähendab SKA jaoks, et kõikide maksuga maksustatavate hüvitiste juures tuleb teha täiendav arendus, millega esmalt arvestatakse bruto summast välja julgeolekumaks, sealt edasi tulumaks ning lõpuks neto summa, mis kuulub väljamaksmisele. Seejuures peaks süsteem olema suuteline tegema ka nõ tagasipööratud arvestust. SKA esialgne prognoos arenduskulude kattevajaduseks on 1 070 650 €, millele lisandub käibemaks. Samuti suureneb SKA tööõukulu.

Julgeolekumaksu rakendamiseks ja täpsemate prognooside koostamiseks vajame kindlasti lisainfot, sh kuidas seadusandja näeb maksuarvestust olukorras, kus enne maksu kehtestamist arvestatud ja maksesse suunatud väljamaksed ebaõnnestuvad. Esmane kohtumine Rahandusministeeriumi eelnõu autoritega on 8.oktoobril juba Sotsiaalministeeriumi ja SKA osalusel aset leidnud ja lepitud kokku, et Rahandusministeeriumi eestvedamisel esimesel võimalusel kohtuda detailsemaks aruteluks, kaasates ka Maksu- ja Tolliameti, Tervisekassa ja Töötukassa esindajad.

Juhin tähelepanu, et eelnõus planeeritud maksumuudatused, sh käibemaksu tõus mõjutavad vähekindlustatud inimeste toimetulekut ning lisaks toimetulekutoetuse saajate arvu suurenemisele võib tekkida vajadus tõsta ka toimetulekupiiri. Selle mõjuga riigieelarvele pole praegu eelnõus arvestatud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Signe Riisalo
sotsiaalkaitseminister

Gerli Baida
Gerli.Baida@sm.ee